

Kulturhistorisk filmprosjekt

Det kulturhistoriske filmprosjektet ble startet i 1985.

Hvorfor et kulturhistorisk filmprosjekt?

Professor i psykiatri Dr. Arne Sund var initiativtaker til prosjektet. Arne hadde nettopp avsluttet et videoprojekt med undervisning i krise- og katastrofe-psykiatri ved Universitetet i Oslo, hvor det ble gjennomført mange videointervjuer og rekonstruksjoner. Da han viste utdrag fra disse filmene i klubbene, ble de godt mottatt. Ringerike Sparebank kom raskt og uoppfordret på banen med økonomisk støtte til prosjektet.

Prosjektets målsetting

Å etablere et "kulturhistorisk film-arkiv" for bevaring av viktig kulturhistorisk materiale slik at de kan sikres og bevares.

Intervjuer og søkelys på forskjellige tidsepoker

Arne og prosjektgruppen valgte ut flere eldre personer fra lokalmiljøet og i intervjuene ble det satt søkelys på forskjellige tidsepoker og temaer knyttet ulike sosiale situasjoner og hendelser, forskjellige yrker, og familieliv. I årene mellom 1991-1998 ble det gjort flere intervjuer med

tanke på videoarkivet, og det var Arne som ledet intervjuene.

Filmredigering og filmproduksjon

For å produsere en film må intervjumaterialet bearbeides. Det må suppleres med annet historisk interessant materiale, f.eks. bildemateriale, stillsbilder, lydbåndopptak, avisutklipp, "lives-opptak" av byvandring/ kjente steder, dramatiseringer, rekonstruksjoner og gammelt materiale av levende film.

Et prosjekt som dette har krevd og krever relativt kostbart utstyr. Vår klubb har klart å skaffe de midler som har vært nødvendig, og klubben har mottatt bety-

delige midler både fra Hønefoss Sparebank, Ringerike Sparebank og Aage Thoresen/AKA, i tillegg til en betydelig ubetalt egeninnsats fra Arne og flere av klubbens medlemmer.

Til redigering av den første filmen i 1993 fikk vi støtte fra Hønefoss Sparebank. I denne første filmen i serien "Gamle Hønefoss rundt" intervjues gullsmed Johan Jørgensen av Einar Anthi og Hans Fr. Hotvedt (seniorfotograf i NRK) filmet. Filmen ble godt mottatt og fikk mye ros, og det ble satt frem ønsker om å hente frem mer spennende materiale fra det voksende videoarkivet til nye produksjoner.

Viktige personer for gjennomføring av prosjektet

I tillegg til Arne har flere av klubbens medlemmer vært aktive i prosjektet. Erik Münter Strand (tannlege) meldte seg som fotograf og rådgiver, og også Asle Enger. Vi fikk også støtte fra den profesjonelle juniorfotografen Klaus Erik Okstad fra Hønefoss som er ansatt i NRK, og som er svigersønn til

Arnes klubbfadder Ola Rygh.

Etter hvert som prosjektet utviklet seg overtok ekteparet Helen og Tor Wien fra Jevnaker filming og bearbeiding av materialet. De er semiprofesjonelle film- og videoeksperter, og Arne sa at uten deres innsats de senere årene ville det ikke blitt produsert nye filmer eller gjennomført lokalhistoriske kulturaftner.

Fra vår klubb var Jo Filseth en god brobygger i samarbeidet med Hønefoss Øst Rotaryklubb om jubileumsprosjektet for byen vår i 2002. Det må ikke minst nevnes at Jo Filseth har bidratt til videoarkivert med

minner fra krigen, og alle gleder vi oss over hvilken opplevelse det er å høre Fridthjof Jørgensen synge og fortelle fra forgangne tider, - også på filmene.

Gave til byens jubileum i 2002

Den 30. november 2002, i anledning byjubileet, ble det arrangert en meget vellykket kulturhistorisk forestilling i Storsalen i kulturhuset. Dette arrangementet var et samarbeid med Hønefoss Øst Rotaryklubb. Filmen "Gamle Hønefoss Rundt. Et møte med Gun Engen" var en jubileumsgave til byen fra vår klubb.

Det kulturhistoriske arkivet

Videoarkivet inneholder fremdeles mye spennende men ubearbeidet materiale. Det er intervjuer med kjente personer på Ringerike, flere reportasjer framesser og andre arrangementer, tre partisanerstevner, flytur over Hønefoss/Ringerike, glimt fra Hønefoss Rotaryklubbs jubileum i 1988, 1998 og 2008. Det er altså mye å ta fatt i; manus må skrives, filmer og bilder må renses og klippes, og kommentarer må leses.

Kulturhistoriske aftener

Gjennom de siste 10 årene har klubben arrangert 4 kulturhistoriske aftener. Det er en sang som har gått igjen på samtlige forestillinger, det er "Blåveispiken", sangteksten finner du [her](#).

Elling Solheims forfatterskap

I 2008 arrangerte klubben en flott forestilling med bakgrunn i den lokale forfatteren Elling Solheim sitt forfatterskap i storsalen i Hønefoss kino. Elever fra haug ungdomsskole bidro med en underholdende forestilling knyttet til Elling Solheims diktning.

Hønefoss i 1952 og Hønefoss kirke gjennom 150 år

I 2009 ble det arrangert en forestilling i kinoen, denne gang knyttet til "Hønefoss slik lærer Engen så det i 1952", Hønefoss byjubileum i 1952" og "Hønefoss kirke gjennom 150 år". Igjen samarbeidet vi med lokale skoler og denne gangen var det Hønefoss barneskole som bidro med sang og barneleker.

Artikkel i Ringerikes Blad finner du [her](#), programmet, [her](#).

Gamle Hønefoss rundt

I 2011 viste vi filmen "Gullsmid Johan Jørgensen forteller fra da han var barn og ungdom. Den filmen ble sist vist ved Ringerike historielag i 1998. Vi viste også filmen "Gun Engen, speiderhusets mor". Det var spennende å høre om hvordan byen vår har utviklet seg. Ved åpningen av jernbanen besøkte kong Haakon byen, og det var en stor

begivenhet og spesielt spennende for barna. Vi fikk også høre om da Hønefoss som en av de første byene i Norge fikk elektrisk lys, noe som var en stor begivenhet både for store og små. Den gang var Hønefoss en helt annen by enn den vi ser i dag. Matauke var viktig og de fleste hadde et uthus i bakgården hvor de hadde høner slik at de fikk ferske egg og nesten alle fostret opp en gris som ble slaktet til jul. Vi fikk også høre om hvordan det var å gå på Hønefoss skole den gangen, og vi fikk høre om Gun's innsats for speiderbevegelsen på Hønefoss.

Til denne forestillingen var det elever fra 5. klasse ved Hønefoss skole som imponerte oss med sin flotte forestilling. De fortalte om byens opprinnelse, hvordan den fikk sitt navn, og at den fikk bystatus i 1852. Det var både spennende og interessant å høre historien fra både kjente og ukjente steder og gater, om hvordan nordre torg ble til etter en brann på nordsiden og hvordan søndre torg ble til i 1870. De forteller at om vi ønsker å se hvordan Hønefoss så ut for rundt

150 år siden så kan vi besøke Blybergshaugen. Mange av husene der er gamle, men i dag er de velholdte og i god stand. Hønefoss skole, fra 1891 er i dag den eldste skolebygningen i Hønefoss, men det var skole i byen før det og den aller første skolen i Hønefoss lå på Øya, men disse gamle skolehusene er forlenget borte. Til presentasjonen ble det også vist historiske bilder. Elevene avsluttet sin flotte fortelling med å synge skolesangen sin.

Artikkel i Ringerikes Blad, [her](#), og programmet [her](#).